

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»
и.в сардори кафедраи ҳифз
дар ҳолатҳои ғавқулодда,
капитани милитсия
_____Нуруллозода М
“ _____ ” _____ 2018

Л Е К С И Я

(Аз фанни асосҳои омодаги ба ҳолатҳои ғавқулодда)

Мавзӯи.№6. Ҳамкорӣ бо ташкилотҳои ҷамъиятии Ҷумҳурии
Тоҷикистон ҳангоми ҳолатҳои ғавқулодда

Мураттиб. капитани милитсия

Савирзода Д.

Душанбе - 2018

Нақша

Сарсухан

1. Асосҳои ҳуқуқии ташкил кардани ташкилоти ҷамъиятӣ.
2. Ҳамкориҳои Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждании назди ҲҚТ бо ташкилотҳои ҷамъиятӣ.

Сарсухан

Ташкилотҳои ҷамъиятӣ бинобар зарурияти ба худ хос, ё ба иборати дигар, баҳри қонеъ гардонидани талаботҳои муайяни ҷомеаи инсонӣ арзи вучуд намудаанд.

Ташкилоти ҷамъиятӣ иттиҳодияи ҷамъиятиё мебошад, ки чун қоида, дар асоси узвият таъсис ёфта, барои фаъолияти якҷояи шаҳрвандони муттаҳидшуда чихати хифзи манфиатҳои умумӣ ва ба даст овардани мақсадҳои оинномавӣ таъсис дода мешавад.

Ташкилотҳои ҷамъиятӣ аз ҷониби шаҳрвандон бо мақсадҳои муайян ва ба маҳдуд ташкил карда мешаванд. Дар замони муосир мақсади асосии ташкилотҳои ҷамъиятӣ якҷоя бо давлат ҳал намудани проблемаҳои мавҷуда мебошад. Дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкилотҳои ҷамъиятии самти фаъолиятшон гуногун бисёр мебошанд.

1. Асосҳои ҳуқуқии ташкил кардани ташкилоти ҷамъиятӣ.

Кумита бо ташкилотҳои ҷамъиятии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси Тафохумнома ё шартнома ҳамкорӣ мекунад. Ягона ташкилоти ҷамъиятии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо он Кумита Тафохумнома ба имзо расонидааст ин Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон мебошад.

Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон (ҶҲАТ) яке аз кӯхантарин созмонҳои башардӯстона дар кишвар буда, сар карда аз соли 1927 ба мардуми ниёзманд дастӣ ёри дароз мекунад.

Дар соли 1992 Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (ҶҲАТ)-ро ба ҳайси ҷамъияти фарочумҳурии мустақил, ихтиёрӣ ва иҷтимоӣ пазируфт. Дар соли 1997 ҶҲАТ узви Федератсияи байналмилалӣи ҷамъиятҳои Салиби Сурх ва Ҳилоли Аҳмар гардид.

Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон (ҶҲАТ) дар иродаи ёрии башардӯстона ба қурбониёни офатҳои табиӣ ба мисли сел, лағжиши

замин, хушксолӣ ва зилзилаҳо, ки мутаассифона, зуд-зуд дар Тоҷикистон рух медиҳанд, нақши асосиро мебозад. Чамбият, ҳамчунин, дар омодагӣ ва вокуниши саривақтӣ ба офатҳо дар Тоҷикистон саҳми арзанда дорад. ҚҶАТ дар саросари ҷумҳурӣ 69 шӯъба ва беш аз 15.000 ихтиёрӣ дорад. Дар соли 2010 Парлумони Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни вижаи «Чамбияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон»-ро ба тасвиб расонид ва бо н васила дорой замонатҳои давлатӣ ва афзалиятҳо будани Чамбиятро эътироф намудааст. Нақшаҳои барномавии ҚҶАТ бо ҳадафҳои саросарии Федератсияи байналмилалӣ ва Стратегии 2020 мувофиқанд. Самтҳои асосие, ки Федератсияи байналмилалӣ дар Тоҷикистон пуштибонӣ мекунад, аз ҷумла, сихатӣ ва беҳдоштӣ, мудирияти офатҳо, арзишҳо ва асосҳо ва тақвияти сохтории Чамбиятро фаро мегиранд.

Чамбияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон (ҚҶАТ) бо аъзои дигари Федератсияи байналмилалӣ чамбиятҳои Салиби Сурх ва Ҳилоли Аҳмар ва Кумитаи байналмилалӣ Салиби Сурх, ҳамчунин, бо созмону кишварҳои ёрирасони дигар, ки бевосита ба Ҳаракат рабте надоранд, ҳамкориҳои наздик дорад.

Чамбиятҳои Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон қисми таркибии Ҳаракати байналмилалӣ Салиби Сурх ва Ҳилоли Аҳмар, иттиҳодияи чамбиятии ихтиёрӣ, ташкилоти худидораи гайритиҷорати буда, бо ташаббуси шаҳрвандон, дар асоси умумияти манфиатҳо барои муштаракан ба ҷо овардани вазифаҳои амалӣ гардонидани гоҳҳои башардӯстона ва гамхорӣ кардан дар ҳаққи мардум бо роҳи таъмини ҳифзи иҷтимоии шаҳрвандон, ҳамчунин дастгирии фаъолияти башардӯстонаи мақомоти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии маҳаллӣ созмон дода шудааст.

Чамбияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ягона ташкилоти миллии Ҳилоли Аҳмар эътироф шуда, фаъолияти худро дар тамоми қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардонад.

Тафохумномаи ҳамкорӣ байни Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофияи граждании назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон 4-сентябри соли 2008 аз чониби тарафҳо ба имзо расидааст.

Тафохумномаи мазкур аз приамбула ва 6 модда иборат буда, Моддаи 1. Асосҳои ҳуқуқии шартнома, Моддаи 2. Ҳадафҳои асосӣ, Моддаи 3.

Ҳадафҳои ҳамкорӣ., моддаи 4.. Самтҳои асосии ҳамкорӣ, Моддаи 5. Ҷаҳдҳои тарафҳо. Моддаи 6. Шартҳои махсус мебошад.

Мувофиқи моддаи 4-и Тафҳумномаи мазкур Кумита бо Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон дар самтҳои зерин ҳамкорӣ мекунанд:

1.Тайёр кардани аҳоли, сохторҳои Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофияи граждани Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон дар масъалаҳои омодагӣ ба ҳолатҳои фавқулодда ва эътино ба онҳо.

2. Баланд бардоштани сатҳи огоҳкунии аҳоли оид ба хавфи ҳолатҳои фавқулодда ва пасткунии дараҷаи зарари онҳо.

3. Фароҳам овардани шароити зарурӣ барои эътинои саривақтӣ ба ҳолатҳои фавқулодда.

4. Таъмин намудани танзими амалиёт, ҳамкориҳои тарафҳо ва созмонҳои байналмилалӣ дар фаъолияти омодаасозӣ ва эътино ба ҳолатҳои фавқулодда дар сатҳи зарурӣ.

Ба маълумоти Шумо мерасонам, ки айни замон дар асоси тафҳумномаҳои Кумита бо ташкилотҳои байналмилалӣ, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти пешгирӣ ва рафъи оқибатҳои ҳолатҳои фавқулодда фаъолият доранд ҳамкорӣ менамоянд. Аз ҷумла:

- Тафҳумнома байни Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофияи граждани назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ***Шӯъбаи ассотсиатсияи Оксфам Британияи Кабир дар Тоҷикистон;***

- Тафҳумнома байни Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофияи граждани назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ***Ҷамъияти Олмон оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ (GIZ) дар Тоҷикистон ;***

- Тафҳумнома байни Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофияи граждани назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ***Федератсияи Начоти кӯдакон дар Тоҷикистон;***

- Тафҳумнома байни Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофияи граждани назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ***Шӯъбаи Агентии оид ба ҳамкориҳои техникӣ (ACTED) дар Тоҷикистон;***

- Тафҳумнома байни Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофияи граждани назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ***ташкilotи гайридавлатии байналхалқии Агроаксияи Олмон дар Осиеи Марказӣ;***

- Тафохумнома байни Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва муҳофизати граждони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва *Хазинаи Кӯдакони Созмони Милали Муттаҳид (ЮНИСЕФ) дар Тоҷикистон*;

- Тафохумнома байни Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва муҳофизати граждони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва *ташкилоти байналхалқии Фокус Кӯмаки башардӯстона дар Тоҷикистон*;

- Тафохумнома байни Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва муҳофизати граждони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва *ташкилоти байналмилалӣ Австрия «Hilswerk Austria international» дар Тоҷикистон*.

Бештари аз ин ташкилотҳои байналмилалӣ фаъолияти худро дар ҷойҳои амалӣ менамоянд. Аз ҷумла, АКТЕД дар вилояти Сугд ва дигар ташкилотҳои байналмилалӣ, ки дар ҷойҳои амалӣ мешаванд (минтақаҳои фаъолият) сардорони ситодҳои вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳои оид ба ҳолатҳои фавқулодда ва муҳофизати граждони вазифадоранд, ки оид ба иҷрои *барномаҳои мазкур* назорат баранд ва бояд, ки аз натиҷаи он ба Дастгоҳи Марказии Кумита, яъне Раёсати ҳамкориҳои байналмилалӣ маълумоти муфассал пешниҳод намоянд.

2. Ҳамкориҳои Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва муҳофизати граждони назди ҲҚТ бо ташкилотҳои ҷамъиятӣ.

Роҳбарияти Кумита, ситодҳои оид ба ҳолатҳои фавқулодда ва муҳофизати граждони вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳоро вазифадор карда, ки оид ба кӯмакҳои башардӯстонаи ба аҳоли аз тарафи ташкилотҳои байналмилалӣ ба аҳолии зарардида расонидашуда, мунтазам ба Кумита маълумот пешниҳод намоянд, аммо таҳлилҳои нишон медиҳанд, ки баъзе аз роҳбарияти Ситодҳои оид ба иҷрои он беаҳамияти зоҳир менамоянд. Инчунин сардорони ситодҳои маълумотхоро, ки ба Кумита мефиристанд бояд тафтиш карда шуда, баъдан ба Кумита ирсол намоянд.

Чунки ҳамаи он маълумотхое, ки аз ҷойҳои, яъне аз ситодҳои вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳои ба Кумита ворид мешаванд, бо маълумотҳои пешниҳод намудаи ташкилотҳои байналмилалӣ муқоиса карда мешаванд.

Баъд аз муқосаи он аз тарафи мутахассисони Кумита маълум мегардад, ки маълумотҳо нодуруст ва бо таври бояду шояд пешниҳод мегарданд. Бояд дар назар дошт, ки ҳисоботҳои додасуда, бо ҳисоботҳои ташкилотҳои байналмилалӣ мувофиқат намекунанд. Мисоли оддӣ ҳангоми гузаронидани яке аз ҷаласаҳои гурӯҳи зудбаҳодихӣ ва ҳамоҳангсозӣ дар ҳолатҳои фавқулодда РЕАКТ яке аз намояндагони ташкилоти байналмилалӣ ба саҳми иштирокчиён расонид, ки дар ноҳияи Ховалинги вилояти Хатлон аз тарафи ташкилоти байналмилалӣ ЧЕССИ як кӯпрӯк сохта ба истифода дода шуд, аммо мутассифона маълумот оиди кори анҷом додасуда аз ноҳияи мазкур ба Кумита ворид нашудааст ва роҳбарияти Кумита аз ин кор огоҳ нест.

Инчунин, дар ҷаласаи ҷамъбастии гурӯҳи зудбаҳодихӣ ва ҳамоҳангсозӣ дар ҳолатҳои фавқулодда РЕАКТ аз тарафи ташкилотҳои байналмилалӣ ҳисобот оиди фаъолияти солони онҳо дар минтақаҳо дода шуд, ки дар он маблаҳои зиёд истифода шуданд.

Хулоса,

тамоми он қумакҳое, ки аз тарафи ташкилотҳои байналмилалӣ ба аҳолии аз офатҳои табиӣ зарардида ва ситодҳо оид ба ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждани расонида мешавад бояд, ки маълумоти муфассал ба раёсати ҳамкории байналмилалӣ на танҳо номгӯи кӯмак, балки маблағи арзиши он ба пуррагӣ пешниҳод карда шавад, инчунин пеш аз гузаронидани тренинго, семинарҳо ва вохӯриҳо ҳатман пешакӣ бо роҳбарияти Кумита тариқи раёсати ҳамкории байналмилалӣ мувофиқа намоянд.